

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Agencji Wykonawczej ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw
za rok budżetowy 2016 wraz z odpowiedzią Agencji

(2017/C 417/11)

WPROWADZENIE

1. Agencja Wykonawcza ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (zwana dalej „Agencją”, inaczej „EASME”) z siedzibą w Brukseli została ustanowiona na okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. decyzją wykonawczą Komisji 2013/771/UE ⁽¹⁾. Głównym zadaniem Agencji jest zarządzanie, w bliskiej współpracy z siedmioma dyrekcjami generalnymi Komisji Europejskiej, działaniami UE w dziedzinie badań naukowych i innowacji, konkurencyjności MŚP, działaniami na rzecz środowiska i klimatu, a także działaniami morskimi i rybackimi.

2. W tabeli przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ⁽²⁾.

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2015	2016
Budżet (w mln euro)	36,4	35,8
Łączna liczba personelu na dzień 31 grudnia ⁽¹⁾	373	417

⁽¹⁾ Personel obejmuje urzędników, pracowników zatrudnionych na czas określony i pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych.

Źródło: dane przekazane przez Agencję.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

3. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednie badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez Agencję systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

OPINIA

4. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ⁽³⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ⁽⁴⁾ za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

⁽¹⁾ Dz.U. L 341 z 18.12.2013, s. 73.

⁽²⁾ Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.ec.europa.eu/easme/.

⁽³⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Wiarygodność rozliczeń*Opinia na temat wiarygodności rozliczeń*

5. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami jej regulaminu finansowego i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Opierają się one na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń**Dochody***Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń*

6. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności*Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń*

7. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Zadania kierownictwa i osób odpowiedzialnych za zarządzanie

8. Na mocy art. 310–325 TFUE oraz regulaminu finansowego Agencji kierownictwo odpowiada za sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego zgodnie z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami rachunkowości sektora publicznego oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Do zadań kierownictwa należy także zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem. Kierownictwo odpowiada również za dopilnowanie, by ujęte w sprawozdaniu finansowym działania, transakcje finansowe i informacje były zgodne z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi. Kierownictwo Agencji ponosi ostateczną odpowiedzialność za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw sprawozdania.

9. Przy sporządzaniu sprawozdania kierownictwo odpowiada za ocenę zdolności Agencji do kontynuacji działalności, za ujawnienie, w stosownych przypadkach, problematycznych kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za prowadzenie rachunkowości przy założeniu kontynuacji działalności.

10. Do zadań osób odpowiedzialnych za zarządzanie należy nadzór nad sprawozdawczością finansową Agencji.

Zadania Trybunału dotyczące kontroli sprawozdania i transakcji leżących u jego podstaw

11. Celem Trybunału jest uzyskanie wystarczającej pewności, że sprawozdanie finansowe Agencji nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe, a także przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie bądź innym organom udzielającym absolutorium, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Wystarczająca pewność oznacza wysoki poziom pewności, lecz nie stanowi gwarancji, że kontrola zawsze wykaże istotne zniekształcenia lub niezgodności, jeżeli takie istnieją. Mogą one być spowodowane nadużyciem lub błędem i są uważane za istotne, jeżeli można zasadnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie wpłyną one na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie takiego sprawozdania.

12. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania rocznego lub istotnej niezgodności transakcji leżących u jego podstaw z wymogami przepisów prawa Unii Europejskiej. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności (lecz nie na potrzeby sformułowania opinii na temat skuteczności systemu kontroli wewnętrznej) Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej wykorzystywany do sporządzania i rzetelnej prezentacji sprawozdania oraz do zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw. Kontrola obejmuje również ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności szacunków księgowych dokonanych przez kierownictwo, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania.

13. Jeżeli chodzi o dochody, Trybunał weryfikuje dotacje otrzymane od Komisji Europejskiej i ocenia stosowane przez Agencję procedury poboru opłat i innych dochodów.

14. Jeżeli chodzi o wydatki, Trybunał bada transakcje płatnicze po tym, jak wydatki zostaną poniesione, zaksięgowane i zatwierdzone. Badanie to obejmuje wszystkie kategorie płatności z wyjątkiem zaliczek w chwili ich wypłaty. Zaliczki bada się po przedstawieniu przez odbiorcę środków uzasadnienia ich właściwego wykorzystania oraz po przyjęciu tego uzasadnienia przez Agencję na drodze rozliczenia danej zaliczki, w tym samym roku lub w latach kolejnych.

15. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

16. W tytule II (wydatki administracyjne) i w tytule III (wydatki operacyjne) stwierdzono wysoki poziom przeniesień. W tytule II wyniosły one 1 250 000 euro, co stanowi 33 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2015 r. było to 998 324 euro, czyli 14 %) i 2 550 000 euro w tytule III, co stanowi 62 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2015 r. było to 4 mln euro, czyli 65 %). W tytule II były one związane głównie z kosztem wynajmu (0,6 mln euro) i zakupem sprzętu komputerowego, które to zamówienia nie zostały zrealizowane do końca roku (0,5 mln euro). Przeniesienia w tytule III są związane z ocenami przeprowadzonymi przez ekspertów zewnętrznych i monitorowaniem programu LIFE (1,5 mln euro), trwającymi weryfikacjami *ex post* (0,5 mln euro) i usługami informatycznymi (0,5 mln euro), które w 2016 r. zostały zamówione, lecz do końca roku zrealizowano je tylko częściowo i nie wystawiono na nie faktury. Agencja może rozważyć wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych w celu lepszego odzwierciedlenia wieloletniego charakteru operacji i nieuniknionych długich przerw między datami podpisywania i realizacji umów oraz płatności.

17. W tytule I (wydatki na personel) stwierdzono wysoki poziom anulowanych przeniesień z poprzedniego roku budżetowego. Wyniosły one 32 000 euro, co stanowi 8,3 % przeniesień w tym tytule i wskazuje na przeszacowanie potrzeb budżetowych.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z ZESZŁOROCZNYMI UWAGAMI

18. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w roku poprzednim przedstawiono w załączniku.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 12 września 2017 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z zeszłorocznymi uwagami

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2014	Początkowy budżet Agencji został wprawdzie zmieniony i zmniejszony o 3 mln euro we wrześniu 2014 r., jednak Agencja zaciągnęła zobowiązania na zaledwie 91 % środków pochodzących ze zmniejszonego budżetu. Ten niski wskaźnik wykorzystania środków można wyjaśnić przede wszystkim wyzwaniem organizacyjnymi i operacyjnymi wynikającymi z rozszerzenia zakresu mandatu Agencji o realizację dodatkowych programów i zadań w ścisłej współpracy z Komisją. Znacznie zaniżone wykorzystanie środków budżetowych wskazuje jednak na potrzebę poprawy w zakresie planowania budżetu Agencji.	zrealizowane
2014	O konieczności poprawy świadczy także wysoki (wyższy niż wcześniej) poziom środków przeniesionych na 2015 r., który sięgnął 3,8 mln euro, czyli 17 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania (w 2013 r. było to 1,3 mln euro, czyli 8 %). Dotyczy to przede wszystkim tytułu III (wydatki na wsparcie realizacji programów), w którym środki te wyniosły 2,6 mln euro, czyli 72 % (w 2013 r. było to 0,6 mln euro, czyli 35 %). Stanowi to naruszenie budżetowej zasady jednoroczności.	nie dotyczy
2015	W tytule III (wydatki na wsparcie realizacji programów) stwierdzono wysoki poziom przeniesień środków. Wyniosły one 4 mln euro, co stanowi 65 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2013 r. było to 2,6 mln euro, czyli 72 %). Wynika to przede wszystkim ze szczegółowych zamówień związanych z usługami ekspertów (3 mln euro) i audytami zewnętrznymi (0,6 mln euro), z czego zamówienia na łączną kwotę 0,8 mln euro podpisano pod koniec 2015 r. Przeniesienia te dotyczą głównie usług, które mają być zrealizowane w 2016 r.	nie dotyczy
2015	W grudniu 2015 r. Agencja zapłaciła 2,2 mln euro z tytułu czynszu za swoją siedzibę i powiązanych wydatków za 2016 r. Płatności tej dokonano z budżetu Agencji za 2015 r., co stanowi naruszenie budżetowej zasady jednoroczności ⁽¹⁾ .	nie dotyczy

⁽¹⁾ Art. 7 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1653/2004 (Dz.U. L 297 z 22.9.2004, s. 6).

ODPOWIEDŹ AGENCJI

17. Agencja podejmie szereg działań zmierzających do zmniejszenia przeniesień środków zaciągniętych na zobowiązania: (i) zwiększenie kwot zaliczek na usługi świadczone przez OIB oraz DG HR (czynsz najmu, koszty ochrony+) w możliwie największym stopniu; (ii) ściślejsze monitorowanie wykonania budżetu za pomocą nowego narzędzia informatycznego Bluebell oraz (iii) przeniesienie wydatków budżetowych na ekspertów zewnętrznych w ramach programu LIFE z budżetu administracyjnego do operacyjnego, począwszy od 2018 r., które będą wówczas traktowane jako zróżnicowane środki budżetowe.

18. Anulowanie przeniesień w wysokości 32 000 euro, czyli 8,3%, zostało ograniczone do jednej konkretnej linii budżetowej w ramach Tytułu I (uprawnienia indywidualne) i podlega zmianom wynikającym z wahań liczby pracowników. Przewiduje się, że zmienna ta w przyszłości się ustabilizuje. Agencja będzie nadal utrzymywać przeniesienia na możliwie najniższym poziomie, zachowując jednocześnie niewielką rezerwę we wszystkich liniach, w przypadku których ostateczne kwoty należne do zapłaty nie są dokładnie znane w momencie planowania przeniesień.
